ICS ADVISEURS

gemeente beverwijk

fedra
AANDACHT VOOR ONTWIKKELING, AANDACHT VOOR JOU

ijmare
Openbaar Basisonderwijs IJmond

Montessorischool Beverwijk

aloysius

Stichting Voortgezet Onderwijs Kennemerland

Actualisatie IHP Beverwijk

Een toekomstbestendig perspectief voor de onderwijshuisvesting in Beverwijk

Opdrachtgever
Gemeente Beverwijk

Datum
18 november 2025

Referentienummer
2230414/20251118

Auteurs
Peter Jan Bakker, Bram Treffers

ICS
ADVISEURS

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Proces 3
1.3 Scope IHP 3

2. Juridisch en beleidsmatig kader 4
2.1 Onderwijswetten en verordening onderwijshuisvesting 4
2.2 Wettelijke zorgplicht 4
2.3 Wetswijzigingsvoorstel 5
2.4 Afschrijvingstermijn 5

3. Huidig aanbod onderwijshuisvesting in Beverwijk 6

4. Visie op onderwijshuisvesting 7
4.1 Visie op onderwijs 8
Aanbod en samenwerking 8
Spreiding en schaalgrootte 9
Inclusief onderwijs 10
Bewegingsonderwijs 11
4.2 Visie op huisvesting 13
Kwaliteit en duurzaamheid: nieuwe gebouwen 13
Kwaliteit en duurzaamheid: bestaande gebouwen 14
Vernieuwbouw 14
Flexibiliteit 15

5. Kernopgave IHP 16

6. Planvorming per fase 17
6.1 Lopende projecten 17
6.2 Fase 1: 2026 tot 2030 18
6.3 Fase 2: 2030 tot 2034 20
6.4 Fase 3: 2034 tot 2042 21
6.5 Instandhouding 21
6.6 Overige ontwikkelingen 22

7. Bewegingsonderwijs 23

8. Financiën 24

De inhoud van deze uitgave is eigendom van ICS Adviseurs B.V. te Zwolle. Enkel de opdrachtgever waarmee ICS Adviseurs B.V. een overeenkomst is aangegaan, heeft een gebruiksrecht voor deze uitgave. De inhoud en omvang van dat gebruiksrecht zijn vastgelegd in de algemene voorwaarden van ICS Adviseurs B.V., gedeponeerd bij de Rechtbank Overijssel onder nummer 9/2021, dan wel in de overeenkomst zoals hiervoor bedoeld. Elk ander gebruik van deze uitgave, door opdrachtgever en of derden is uitgesloten, inhoudende dat niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, via internet, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ICS Adviseurs B.V.

ICS ADVISEURS

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Beverwijk heeft in 2019 een Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld voor de periode 2020-2030 en daaruit afgeleid een uitvoeringsplan gemaakt. Voortvloeiend uit dit IHP en het uitvoeringsplan is een aantal projecten van start gegaan. Een deel ervan is gerealiseerd, een ander deel is bezig met de planvoorbereiding. Gezien tal van actuele ontwikkelingen is het IHP toe aan een actualisatie. Deze actualisatie heeft enerzijds betrekking op de planning, investering en omvang van de beoogde projecten uit het IHP. Anderzijds willen de gemeente en schoolbesturen concrete uitgangspunten formuleren op visiethema's zoals duurzaamheid, inclusie, verhuur en IKC-vorming.

1.2 Proces

Het IHP Beverwijk is een gezamenlijk plan van de gemeente en de schoolbesturen. Het plan is tot stand gekomen door samenwerking van deze partijen aan de inhoud van het IHP. ICSadviseurs begeleidde het proces en bracht de informatie samen in een gefaseerde aanpak. De volgende processtappen zijn doorlopen:

- **Inventarisatie**: voor alle schoollocaties zijn de basisgegevens geactualiseerd door een vragenlijst. Daarnaast geven de schoolbesturen ook een eigen beoordeling per gebouw door een score op kwaliteit. Deze informatie vormt de input voor de factsheets.
- **Visie op onderwijs(huisvesting)**: in een aantal werksessies is met de betrokkenen een visie op onderwijshuisvesting opgesteld.
- **Analyse & huisvestingsingrepen**: op basis van de factsheets, interviews met betrokkenen en de visie op onderwijshuisvesting zijn per schoolgebouw de mogelijke scenario's verkend met de betrokkenen en uitgewerkt door ICSadviseurs.
- **Planvorming**: de scenario's zijn vertaald naar mogelijke huisvestingsmaatregelen zoals renovatie en sloop/nieuwbouw en vervolgens geprioriteerd en gefaseerd.
- **Financiën**: de huisvestingsingrepen uit de planvorming zijn vertaald naar investeringskosten en nieuwe (benodigde) kapitaallasten om het IHP uit te voeren.

1.3 Scope IHP

Een actueel IHP biedt de gemeente en schoolbesturen een dynamisch beleidsperspectief, geborgd in een gedragen en transparant uit te voeren meerjaren huisvestingsplan met een scope van 16 jaar. Dit plan geeft houvast aan hoe om te gaan met investeringen in gebouwen voor onderwijs (en kinderopvangfuncties) zodat er in de gemeente Beverwijk een duurzame en gezonde onderwijs- en opvangomgeving kan worden voortgezet. De planning is verdeeld in 3 tijdvakken:

- Korte termijn; van 2026 tot 2030;
- Middellange termijn; van 2030 tot 2034;
- Lange termijn; van 2034 tot en met 2042.

Voor het eerste tijdvak is de planning concreet en zijn verschillende scenario's opgesteld. De plannen van het eerste tijdvak worden verwerkt in de meerjarenbegroting van de gemeente. Deze plannen worden in een vervolgfase, na de vaststelling van het IHP in de gemeenteraad, uitgewerkt in businesscases. Op basis van de businesscases wordt door college en raad een integrale afweging gemaakt over de uitvoering, de businesscases worden vastgesteld door de raad.

Voor de middellange en lange termijn wordt een doorkijk gegeven. Gezien de langere planhorizon is voor de tweede en derde periode niet in detail vast te stellen wat de aard en omvang van de voorzieningen zijn. Het IHP wordt met regelmaat geactualiseerd om in te kunnen blijven spelen op relevante en onvoorziene ontwikkelingen.

Het IHP heeft betrekking op de huisvesting van scholen in het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. In dit IHP is tevens aandacht besteed aan het bewegingsonderwijs. De behoefte aan gymnastiekzalen ten opzichte van de beschikbare capaciteit is opnieuw in beeld gebracht.

2. Juridisch en beleidsmatig kader

2.1 Onderwijswetten en verordening onderwijshuisvesting

De wettelijke basis voor regelgeving over onderwijshuisvesting is vastgelegd in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), de Wet op de expertisecentra (WEC) en de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO). Deze wetten verplichten de gemeente om te zorgen voor adequate huisvesting. De regels die in acht moeten worden genomen zijn uitgewerkt in de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Beverwijk' die de gemeenteraad in 2020 heeft vastgesteld en tot en met heden geldig is.

In de verordening is vastgelegd welke verantwoordelijkheden de gemeente en de schoolbesturen hebben ten aanzien van de huisvesting van de binnen de gemeente Beverwijk gevestigde scholen voor primair, speciaal en voortgezet onderwijs. Ook is beschreven welke voorzieningen schoolbesturen kunnen aanvragen bij de gemeente en welke procedures daarbij gelden. De verordening is de uitwerking van een aantal wettelijke bepalingen. De belangrijkste daarvan is dat de verordening zodanig moet worden opgezet dat kan worden voldaan aan de redelijke eisen die het onderwijs aan de huisvesting van scholen in de gemeente stelt. Over aanvragen voor onderwijshuisvestingsvoorzieningen die de gemeente in behandeling heeft genomen, wordt op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de schoolbesturen gevoerd.

2.2 Wettelijke zorgplicht

De taken en verantwoordelijkheden van gemeente en schoolbestuur zijn wettelijk bepaald. De afbeelding hieronder (figuur 1) toont het onderscheid in wettelijke taken en verantwoordelijkheden.

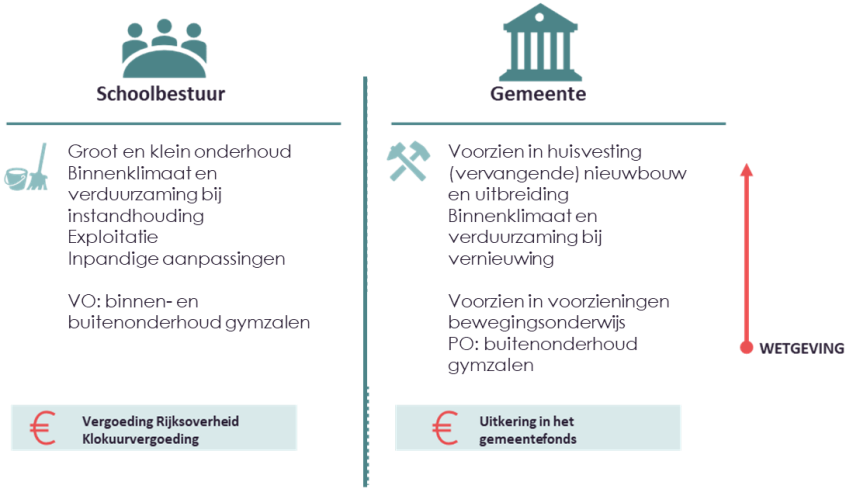

Figuur 1 - taken en verantwoordelijkheden

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht om te voorzien in voldoende en adequate huisvesting voor het primair, speciaal, voortgezet en bewegingsonderwijs. Deze zorgplicht is uitgewerkt in de verordening voorziening huisvesting onderwijs gemeente Beverwijk. De gemeente is onder andere verantwoordelijk voor (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding. Vooruitlopend op de aangekondigde wetswijziging wordt renovatie opgenomen als alternatieve optie voor passende huisvesting in plaats van sloop/nieuwbouw.

Voor de uitvoering van de zorgplicht ontvangt de gemeente jaarlijks ongelabeld budget in het gemeentefonds vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De gemeente is vrij om deze middelen naar eigen inzicht te besteden en weegt daarvoor de investeringen in onderwijshuisvesting af tegen haar andere taken en verantwoordelijkheden.

Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de instandhouding van het schoolgebouw. Taken als het onderhouden, exploiteren en het uitvoeren van inpandige (onderwijskundige) aanpassingen zijn belegd bij het schoolbestuur. Voor het in stand houden van de schoolgebouwen ontvangen de besturen jaarlijks vanuit het Rijk een lumpsum vergoeding. Deze vergoeding wordt

gebaseerd op basis van het aantal formele scholen (met eigen BRIN-nummer[1]) en het aantal ingeschreven leerlingen.

Voor de gymzalen in eigendom van de gemeente is de gemeente zelf verantwoordelijk voor het buiten- en binnenonderhoud. In het geval dat een schoolbestuur voor primair onderwijs juridisch eigenaar is van een gymzaal zijn zij verantwoordelijk voor het totale onderhoud. Voor de uitvoering van dit onderhoud ontvangen zij een vaste vergoeding van de gemeente. De bekostiging voor de instandhouding van bewegingsonderwijsaccommodaties voor het voortgezet onderwijs is onderdeel van de bekostiging die het vo-schoolbestuur ontvangt vanuit het Rijk.

De gemeente heeft tenslotte geen wettelijke zorgplicht voor het huisvesten van kinderopvangorganisaties. Alle afspraken hierover betreffen lokaal beleid. In paragraaf 4.1 worden de uitgangspunten voor integrale kindcentra voor de gemeente Beverwijk uiteengezet.

2.3 Wetswijzigingsvoorstel

Er is een wetswijziging in behandeling waardoor het wettelijk kader voor onderwijshuisvesting gaat veranderen. Het ministerie van OCW doet op het moment van het opstellen van het IHP geen uitspraak meer over de beoogde datum voor de in werkingstelling van de wet. Het voorstel bevat onder andere de volgende elementen:

- Het IHP wordt een wettelijke verplichting van gemeenten. Het IHP heeft een scope van 16 jaar en daarbinnen een perspectief van een beschikking voor alle projecten in de eerste 4 jaar.
- Het IHP geeft inzicht in de basisgegevens van de gebouwen en laat zien wat de bouwtechnische staat is, hoe de functionaliteit in relatie tot de onderwijsvorm is en geeft inzicht in het energieverbruik en de overige exploitatielasten. Al deze onderdelen kunnen meewegen in het bepalen van de prioriteiten in een IHP.
- Renovatie wordt een voorziening in de huisvesting en valt onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Renovatie is daarmee een alternatieve optie voor passende huisvesting in plaats van sloop- en nieuwbouw. In het wetsvoorstel worden aan deze renovatie dezelfde prestatie-eisen gesteld als aan een nieuw gebouw (zijnde een volwaardig alternatief voor vervangende nieuwbouw). In het vervolg van dit IHP hanteren we derhalve de term “vernieuwbouw” in plaats van “renovatie”.
- Het investeringsverbod voor het primair en speciaal onderwijs wordt gedeeltelijk opgeheven. Deze schoolbesturen kunnen vanaf dat moment investeren in vastgoed vanuit een overschot in de exploitatie, conform hoe dit in het voortgezet onderwijs al geregeld is.
- Schoolbesturen stellen voor ieder gebouw verplicht een Meerjarenonderhoudsplan op en delen deze met de gemeente als onderdeel van het IHP-traject.

Het IHP sluit aan op het wijzigingsvoorstel. Zowel in de ambitie als bij het formuleren van scenario’s en het berekenen van investeringen zijn bovenstaande thema’s onder de aandacht gebracht en vertaald naar concrete voorstellen.

2.4 Afschrijvingstermijn

De gemeente heeft een nieuw afschrijvingsregime in de maak. Voor investeringen in de onderwijshuisvesting hanteert de gemeente daarbij de volgende uitgangspunten:

- Afschrijvingstermijn voor nieuwbouw wordt 60 jaar.
- Afschrijvingstermijn voor vernieuwbouw wordt 40 jaar.

Hoewel deze termijnen als uitgangspunt gelden en als leidraad dienen voor nieuwe investeringsbeslissingen, zal de gemeente hier met realisme en praktisch oogpunt mee omgaan op het moment dat een situatie hier om vraagt.

[1] De Basisregistratie Instellingen (BRIN) is een register dat door het Nederlandse ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt uitgegeven en alle scholen en aanverwante instellingen bevat.

3. Huidig aanbod onderwijshuisvesting in Beverwijk

In Beverwijk zijn er 14 scholen aanwezig, verdeeld over:

- Primair onderwijs: 11 scholen verdeeld over 13 locaties.
- Speciaal (basis)onderwijs: 2 scholen verdeeld over 2 locaties.
- Voortgezet onderwijs: 1 school verdeeld over 1 locatie.

Onderstaand zijn de aanwezige scholen gecategoriseerd per bevoegd gezag. Daarbij staat aangegeven welk perspectief er in het IHP 2020 is geformuleerd.

Primair onderwijs

Bestuur	Schoolnaam	Adres	Bouwjaar/ uitbreiding	Perspectief IHP 2020
Fedra	De Anjelier (hoofdlocatie)	Anjelierenlaan 6	1964 / 2002	(Ver)nieuwbouw fase 1
	De Anjelier (dislocatie)	Anjelierenlaan 8	1967	Afstoten
	De Sleutelbloem	Hoflanderweg 45	1981 / 2008	Instandhouding
	De Wilgeroos	Wilgenhoflaan 2	1968 / 1988	(Ver)nieuwbouw fase 1
	Panta Rhei	Pieter Cheeuwenlaan 8	2007	Instandhouding
	Bethelschool (hoofdlocatie)	Noorderwijkweg 92	1971 / 1995	Renovatie oudste bouwdeel, fase 1
	Bethelschool (Dislocatie)	Populierenlaan 41	1927	Instandhouding
	De Vrijheit	Dorpsduinen 12-14	1981	(Ver)nieuwbouw fase 2
Stichting IJmare	De Sterrekijker	Van der Hoopstraat 54	2006	Instandhouding
	Het Kompas	Drechtstraat 9	2008	Instandhouding
	De Sparkel	Laan van Blois 193	1962	(Ver)nieuwbouw fase 2
	De Zeester	Pieter Cheeuwenlaan 6	2007	Instandhouding
Stichting Beverwijkse Montessorischolen, Montessorischool Beverwijk		Laan van Blois 100	1972	Instandhouding

Overige beschikbare capaciteit

Gemeente Beverwijk	Voormalige Ireneschool	Raamveld 61	1952	-
	Wissellocatie Romerkerkweg	Romerkerkweg 10	1988	-

Speciaal (basis)onderwijs

School-bestuur	Schoolnaam	Adres	Bouwjaar/ uitbreiding	Perspectief IHP 2020
Stichting Aloysius	Antoniusschool, SO (onderdeel van IKC Beverwijk)	De Dalen 1	1976	(Ver)nieuwbouw fase 1
	De Zeearend, SBO (onderdeel van IKC Beverwijk)	De Dalen 1	1976	(Ver)nieuwbouw fase 1

Voortgezet onderwijs

School-bestuur	Schoolnaam	Adres	Bouwjaar/ uitbreiding	Perspectief IHP 2020
SVOK	Castor college	Büllerlaan 2	1965	Instandhouding

ICS
ADVISEURS

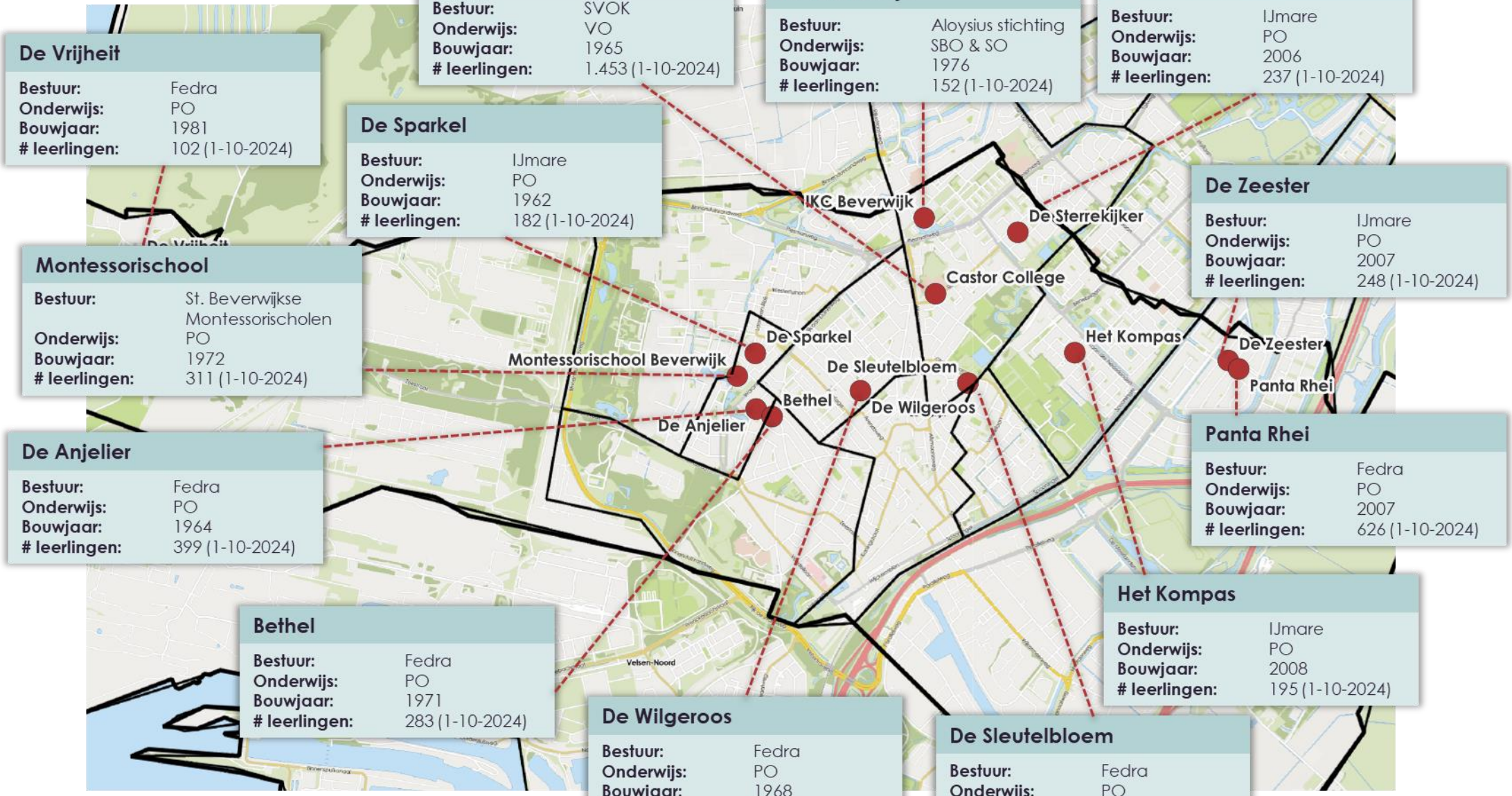

Castor College

Bestuur:	SVOK
Onderwijs:	VO
Bouwjaar:	1965
# leerlingen:	1.453 (1-10-2024)

IKC Beverwijk

Bestuur:	Aloysius stichting
Onderwijs:	SBO & SO
Bouwjaar:	1976
# leerlingen:	152 (1-10-2024)

De Sterrekijker

Bestuur:	IJmare
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	2006
# leerlingen:	237 (1-10-2024)

De Vrijheit

Bestuur:	Fedra
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	1981
# leerlingen:	102 (1-10-2024)

De Sparkel

Bestuur:	IJmare
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	1962
# leerlingen:	182 (1-10-2024)

De Zeester

Bestuur:	IJmare
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	2007
# leerlingen:	248 (1-10-2024)

Montessorischool

Bestuur:	St. Beverwijkse Montessorischolen
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	1972
# leerlingen:	311 (1-10-2024)

De Anjelier

Bestuur:	Fedra
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	1964
# leerlingen:	399 (1-10-2024)

Panta Rhei

Bestuur:	Fedra
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	2007
# leerlingen:	626 (1-10-2024)

Het Kompas

Bestuur:	IJmare
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	2008
# leerlingen:	195 (1-10-2024)

Bethel

Bestuur:	Fedra
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	1971
# leerlingen:	283 (1-10-2024)

De Wilgeroos

Bestuur:	Fedra
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	1968
# leerlingen:	200 (1-10-2024)

De Sleutelbloem

Bestuur:	Fedra
Onderwijs:	PO
Bouwjaar:	1981
# leerlingen:	282 (1-10-2024)

4. Visie op onderwijshuisvesting

Om concrete afspraken en ambities met elkaar te formuleren, hebben de gemeente en schoolbesturen gewerkt aan een huisvestingsvisie. Hierin wordt de stip op de horizon voor de toekomst beschreven, inclusief de randvoorwaarden en afspraken die daarvoor nodig zijn.

De geformuleerde visiethema's zijn opgebouwd aan de hand van 2 pijlers: thema's die gaan over het **onderwijs**, en thema's die gaan over de **huisvesting**.

In de volgende paragrafen wordt per visiethema een korte beschrijving gegeven van het inhoudelijk doel, en welke uitgangspunten we daarin formuleren voor toekomstbestendige onderwijshuisvesting.

4.1 Visie op onderwijs

Aanbod en samenwerking

Schoolbesturen, opvangpartners en de gemeente hebben de ambitie uitgesproken om een doorgaande ontwikkellijn van 0-18 jaar aan te bieden. Het heeft daarbij de voorkeur de ontwikkeling van 0-12 jarigen onder één dak te huisvesten. Een doorgaande ontwikkellijn zorgt ervoor dat onderwijs en opvang, mogelijk in combinatie met zorg, voor alle kinderen vanaf jonge leeftijd binnen de gemeente toegankelijk is. Daar waar mogelijk komen in een kindcentrum de organisaties, die de ontwikkeling van kinderen van 0-12 jaar centraal stellen, samen. Organisaties zoeken, op basis van een gedeelde visie, actief de samenwerking met elkaar op. Per project wordt tussen de betrokken partijen een samenwerkingsovereenkomst opgesteld waarin, naast organisatorische afspraken, onder andere wordt bepaald welke voorzieningen in het gebouw worden gedeeld en op basis van welke afspraken.

Daarnaast zien de schoolbesturen van het po en vo, opvangpartners en de gemeente een bredere maatschappelijke opdracht waar vanuit het onderwijs aan kan worden bijgedragen. Schoolgebouwen zijn vaak ankerpunten in de wijk. Primair worden kind gerelateerde voorzieningen gekoppeld aan de school. Secundair is het de ambitie om wijk gerelateerde maatschappelijke organisaties, naar behoefte, een plek te bieden in het schoolgebouw. Denk bijvoorbeeld aan organisaties die vereenzaming tegengaan of een serviceplein van de gemeente bedoeld om inwoners ondersteuning te bieden bij werk, inkomen, zorg en welzijn (afgestemd op de functionaliteit van het serviceplein in het gemeentehuis). Het bereikbaar, vindbaar en laagdrempelig bieden van dergelijke maatschappelijke voorzieningen draagt bij aan de effectiviteit van de ondersteuning. Dit vraagt om maatschappelijke ruimte in de school (in dubbel gebruik met het onderwijs of aanvullend op de onderwijscapaciteit), bij voorkeur in een af te sluiten gedeelte binnen het gebouw. Goede afspraken over het gebruik, het beheer en de financiële bijdrage zijn daarbij noodzakelijk. Daarnaast vraagt de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en parkeergelegenheid van (brede) onderwijslocaties om aandacht.

De gemeente Beverwijk is bereid om bij nieuwbouw of vernieuwbouw aanvullende ruimten boven op de onderwijscapaciteit (ten behoeve van opvang, zorg of maatschappelijke voorzieningen) voor te financieren, indien

daar een marktconforme of minstens kostprijsdekkende vergoeding tegenover staat. De gemeente doet daarmee de investering en draagt de kapitaallasten. De huurpenningen van de verhuur moeten daarmee (voor wat betreft het eigenaarsdeel) terugvloeien naar de gemeente. Omdat het schoolbestuur de juridische eigenaar is van het gebouw heeft de gemeente geen directe relatie met de huurder. Dat betekent dat in een dergelijke situatie het schoolbestuur de verhuurrelatie met de huurder heeft en een deel van de huurpenningen (minimaal de dekking voor de gemeentelijke kapitaallasten) moet afdragen aan de gemeente. De aanvullende ruimte wordt gerealiseerd als onderwijscapaciteit, waardoor het betreffende schoolbestuur een passende opvangpartij kan selecteren. Gemeente en schoolbestuur komen overeen dat de te realiseren capaciteit niet wordt geclaimd op het moment dat er behoefte is aan onderwijsruimte. Dat wordt vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst. Verdere afspraken over het beheer en gebruik (medegebruik/verhuur) worden per casus ook vastgelegd in een overeenkomst. Het betrokken schoolbestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de overeenkomsten. Bij nieuwbouw is compartimentering en afsluitbaarheid van gebouwen een aandachtspunt ten behoeve van multifunctioneel gebruik.

Het voortgezet onderwijs in Beverwijk beschikt over een breed aanbod aan onderwijsrichtingen, van mavo tot gymnasium. In Beverwijk wordt tevens de 10-14 onderwijs onder één dak gefaciliteerd voor de kinderen uit de regio (Fourteens). Praktijkonderwijs en B/K wordt in Heemskerk gefaciliteerd.

Uitgangspunten IHP

- Voor zover mogelijk kiezen we er in het primair onderwijs voor om bij de huisvesting van kindcentra specifiek de functies te huisvesten die passen bij een doorlopende ontwikkellijn van 0-12.
- In schoolgebouwen worden primair kind gerelateerde functies gekoppeld aan de school. Een secundaire ambitie is om bredere wijk gerelateerde organisaties een plek te bieden in het kindcentrum.
- Bij nieuwbouw en levensduurverlengende renovaties is compartimentering en afsluitbaarheid van de gebouwen een aandachtspunt, zodat gebouwen zich lenen voor medegebruik buiten schooltijden. Dit is wenselijk voor zowel het primair als voortgezet onderwijs
- Aanvullende ruimten boven op de onderwijscapaciteit (ten behoeve van opvang, zorg of maatschappelijke voorzieningen) worden door de gemeente voorgefinancierd indien daar een kostprijsdekkende huur tegenover staat. De gemeente is daarin risicodragend voor de eigenaarslasten, het schoolbestuur is risicodragend voor de exploitatielasten. Nadere afspraken over eigendom, beheer en exploitatie worden per project gemaakt.
- Voor het voortgezet onderwijs is in Beverwijk en de directe regio voldoende gevarieerd aanbod aanwezig.

Spreiding en schaalgrootte

De gemeente Beverwijk kent een grote diversiteit aan po-scholen verspreid over de gemeente. Dit is een groot goed. De scholen zijn samen verantwoordelijk voor het behoud van dit diverse aanbod. De scholen gaan niet de concurrentie met elkaar aan. Thuis nabij onderwijs voor alle kinderen is het streven. Uitgangspunt is dat er per wijk voldoende onderwijscapaciteit is en dat er niet (tijdelijk) wordt uitgebreid als er in de nabijheid ruimte beschikbaar is. Zowel de gemeente als de betrokken schoolbesturen committeren zich hieraan om zo efficiënt mogelijk met de beschikbare ruimte en middelen om te kunnen gaan. Er wordt daarom gekeken naar het maximaal aantal kinderen dat past binnen de aanwezige capaciteit in de wijk en binnen de aanwezige capaciteit van de school. Als de scholen geen ruimte voor groei meer hebben binnen hun aanwezige capaciteit in het schoolgebouw wordt er gezamenlijk

en wijkgericht naar oplossingen gezocht. Het is de wens om in iedere wijk ten minste één onderwijslocatie (primair onderwijs) te hebben die qua grootte past bij de populatie kinderen in de betreffende wijk. De schoolbesturen leggen deze principes door aan de schoolleiders. Een onderwijslocatie telt bij voorkeur een aantal basisvoorzieningen, zoals kinderopvang, zorg, cultuur, muziek en beweging. Dit verkleint de concurrentiepositie tussen de aanwezige locaties en vergroot de versterkende werking die de school op de wijk heeft. De onderwijslocaties streven naar een gezonde omvang, met een ondergrens van ongeveer 200 leerlingen (minimaal 8 groepen), uitzonderingen daargelaten. Voor een exploitabel kindcentrum met rendabele kinderopvang wordt gestreefd naar een omvang van minimaal 275 leerlingen binnen het onderwijs. Bij een externe kinderopvangaanbieder kan van dit aantal worden afgeweken. Dit maakt de locaties toekomstbestendig en aantrekkelijk om langdurige samenwerking met bijvoorbeeld kinderopvang, zorg en maatschappelijke organisaties aan te gaan en een breed aanbod te realiseren.

Het voortgezet onderwijs is binnen Beverwijk centraal gehuisvest. Stichting Voortgezet Onderwijs Kennemerland is tevreden met deze situering.

Het speciaal (basis)onderwijs in Beverwijk betreft gespecialiseerde voorzieningen met een centrale locatie. Deze wordt op korte termijn vernieuwd.

In het IHP beoordelen we wijkgericht wat bovenstaande principe uitspraken betekenen voor de aanwezige onderwijslocaties. Vanuit de geconstateerde knelpunten werken we scenario's uit die rechtdoen aan de ambities.

Uitgangspunten IHP

- Voor het primair onderwijs wordt de onderwijscapaciteit op wijkniveau op peil gehouden en getoetst aan de prognoses, er wordt daarom niet (tijdelijk) uitgebreid als op een andere school binnen dezelfde wijk of in een aanpalende wijk (binnen gestelde verwijsafstanden) nog voldoende capaciteit aanwezig is om deze groei op te vangen. Dit richt zich met name op het opvangen van korte termijn fluctuaties (<15 jaar). Daarmee worden er niet meer leerlingen in een gebouw aangenomen dan de capaciteit toelaat. Indien we knelpunten (op wijkniveau) verwachten dan wordt dit tijdig kenbaar gemaakt en treden de schoolbesturen en gemeente hierover in overleg.
- Indien volgens de prognoses het ruimtetekort voor >15 jaar aantoonbaar aanwezig blijft kan in overleg alsnog een uitbreiding gerealiseerd worden.
- Het voortgezet onderwijs is een gemeentebrede functie, geclusterd op één campus en kan binnen haar eigen beschikbare gebouwen de beschikbare capaciteit efficiënt benutten.
- Op iedere school (po, vo en so) wordt, waar mogelijk en indien gewenst, een passend aanbod van basisvoorzieningen gerealiseerd zoals kinderopvang, zorg, cultuur, muziek, techniek en beweging.

Inclusief onderwijs

Sinds de komst van de Wet passend onderwijs in 2014 wordt in het onderwijs verplicht gewerkt aan passend onderwijs: alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Alle samenwerkende scholen in een regio bepalen vanuit een samenwerkingsverband samen wat er onder hun basisondersteuning passend onderwijs valt en zorgen samen voor een dekkend aanbod in de regio. Een kind gaat naar een gewone school als dat kan en naar het speciaal onderwijs als er intensieve begeleiding nodig is.

Bij nieuwe projecten wordt onderzocht welke kansen en mogelijkheden er zijn om basisvoorzieningen (onderwijs, opvang en zorg) voor kinderen met een zorgbehoefte op te nemen. Hierdoor wordt een toegankelijke leeromgeving gecreëerd voor kinderen zonder én met een lichte tot middelzware zorgbehoefte. Voor kinderen met een zware zorgbehoefte blijven

specialistische onderwijsvoorzieningen, zoals het IKC Beverwijk, noodzakelijk. Dit staat in relatie tot het ondersteuningsplan po/vo van het (regionale) samenwerkingsverband.

Per po-project wordt onderzocht of er extra volume (boven op de onderwijscapaciteit) dient te worden toegevoegd. Waar nodig (als bijvoorbeeld in de wijk geen school aanwezig is met ruimte en expertise op inclusief onderwijs) wordt een toeslag van 50 m^2 bvo toegekend aan de normatieve ruimtevraag. Uitgangspunt is dat de behoefte voor deze aanvullende capaciteit wordt onderbouwd met een heldere visie vanuit de deelnemende partijen en dat er wordt nagedacht over dubbel gebruik. Hoe deze invulling er op projectniveau uitziet, is maatwerk en afhankelijk van de lokale behoefte.

Ook in bestaande gebouwen kan op de genormeerde onderwijsruimte een opslag worden toegekend in het kader van inclusiever onderwijs. Ook hier dient het schoolbestuur de ruimteclaim te onderbouwen met een visie en concrete samenwerkingsintenties met partijen die de extra (zorg)ondersteuning gaan bieden. De rolverdeling in het bekostigen van de investeringen die nodig zijn voor aanpassingen van de bestaande ruimte is afhankelijk van de situatie. Over de bekostiging gaan het onderwijs, de eventuele huurder en de gemeente in gesprek.

In het voortgezet onderwijs wordt inclusief onderwijs vormgegeven in de vorm van de TOP voorziening in het Castor College. Dit is maatwerk en de voorziening past op dit moment in de beschikbare capaciteit. In een eventuele vernieuwingsopgave worden maatwerkafspraken gemaakt over het ruimtegebruik voor deze voorziening.

Uitgangspunten IHP

- Bij het realiseren van nieuwe projecten voor het po, vo en so wordt onderzocht welke kansen en mogelijkheden er zijn om basisvoorzieningen (onderwijs, opvang en zorg) voor kinderen met een zorgbehoefte op te nemen.
- De gemeente is bereid om bij nieuwe projecten extra volume (50m^2 bvo bij po en bij vo maatwerk) te realiseren voor inclusiever onderwijs.
- Bij bestaande gebouwen heeft het schoolbestuur de regie op het onderbouwen van de additionele ruimtebehoeftes om inclusiever onderwijs te realiseren. De wijze van bekostigen van inpandige aanpassingen volgt uit het gesprek tussen onderwijs, de eventuele huurder en de gemeente.

Bewegingsonderwijs

Een belangrijk deel van het onderwijs vormt het bewegingsonderwijs. De gemeente is verantwoordelijk voor het bewegingsonderwijs in het po, vo en (v)so. Het aantal uren bewegingsonderwijs, uitgedrukt in klokuren gym, is wettelijk vastgesteld. Groep 1 en 2 van het po en (v)so maken gebruik van een speellokaal. Indien een school niet beschikt over een eigen speellokaal, heeft de school recht op 3,75 klokuur per week per groep leerlingen jonger dan 6 jaar in een gymnastieklokaal. Voor de groepen 3 tot en met 8 recht geldt een verplichting voor het geven van minimaal 1,5 klokuur gym per week, verdeeld over 2 lessen. Voor het (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) geldt dat de groepen 3 tot en met 8 recht hebben op minimaal 2,25 klokuur gym per week in een sportaccommodatie. Voor het vo is de behoefte afhankelijk van het onderwijsniveau. De norm voor het vmbo is 125 minuten per schoolweek, voor de havo 108 minuten en voor het vwo 100 minuten. In het po, vo en so heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het beschikbaar stellen van een sportaccommodatie.

Primair onderwijs

Voor het toekennen van klokuren gym, binnen het primair onderwijs, wordt gebruik gemaakt van een splitsingstabel (behorend bij de huisvestingsverordening). Door de methodiek van de splitsingstabel komen

vooral kleine reguliere basisscholen met kleinere klassen dan de norm en schakelklassen niet werkelijk aan 1,5 klokuur bewegingsonderwijs per week. Het is de ambitie van de schoolbesturen in het po om minimaal 1,5 klokuur bewegingsonderwijs in een gymzaal aan te kunnen bieden voor iedere geformeerde groep. Het is dan ook de wens om de methodiek van de splitsingstabel los te laten en de klokuren gym toe te wijzen aan de hand van het geformeerd aantal groepen.

Een ander streven is het beperken van de maximale reisafstand voor voorzieningen bewegingsonderwijs voor het po. In de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs worden de maximale reisafstanden beschreven voor verschillende scholen. Het streven is om alle scholen, ongeacht de schoolgrootte, binnen de eerste categorie van 1.000 meter hemelsbreed voldoende capaciteit in lokalen bewegingsonderwijs beschikbaar te hebben. Daarnaast wordt gestreefd naar het roosteren van de klokuren bewegingsonderwijs in de meest dichtstbijzijnde accommodatie op basis van de werkelijke looptijd.

Tenslotte streven de scholen naar een dynamische schooldag waarin meer bewogen wordt. Deze extra beweegmomenten hoeven echter niet altijd in een gymzaal plaats te vinden. Iedere school heeft de vrijheid om invulling te geven aan het bewegen op bijvoorbeeld groene beweegpleinen of buitensportvoorzieningen in de nabije omgeving van de school. Als een school extra bewegingsonderwijs wil geven, wordt onderzocht of dat binnen de bestaande capaciteit mogelijk is. Een school kan daarvoor zelf uren huren in de sportaccommodaties, de eventuele kosten komen voor rekening van de betreffende school. In het kader van sportoriëntatie is het tevens wenselijk om de samenwerking met sportverenigingen te zoeken en kinderen in contact te brengen met verschillende vormen van sport. Team Sportservice Kennemerland biedt hierbij de nodige ondersteuning.

Concreet spreken we voor het po het volgende af:

- De scholen geven jaarlijks voor de opmaak van de gymroosters (1 mei) voor het opvolgende schooljaar bij de gemeente aan hoeveel geformeerde groepen (3 tot en met 8) zij het opvolgende jaar hebben.
- De gemeente wil als uitgangspunt met deze groepen rekening houden voor het toewijzen van het aantal klokuren (1,5 klokuur per geformeerde groep).
- In opdracht van de gemeente roostert Sport IJmond Noord zo veel mogelijk in de meest dichtstbijzijnde locatie voor bewegingsonderwijs.
- Bij de roostering wordt rekening gehouden met frictieleegstand (bruto/netto gymtijd) en met continuroosters van scholen.
- Capaciteitsknelpunten worden per situatie opgelost. Indien er een capaciteitsprobleem bij enkele gymzalen ontstaat, gaan de betreffende schooldirecteuren gezamenlijk om de tafel om tot oplossingen te komen en de roosters kloppend te maken. Een capaciteitsprobleem door de inroostering op basis van het aantal geformeerde groepen kan nooit leiden tot een uitbreiding van de huidige capaciteit.

(Voortgezet) speciaal onderwijs
Het (voortgezet) speciaal onderwijs heeft binnen de huisvestingsnorm recht op 2,25 klokuur bewegingsonderwijs per week per groep leerlingen. Vaak hebben deze scholen, gezien de doelgroep, een (eigen) sportvoorziening ter beschikking om aan deze normatieve behoefte te voldoen. In het geval de onderwijsinstelling gebruik wil maken van meer capaciteit dan de norm voorschrijft, gebeurt dat binnen de bestaande bewegingsonderwijsvoorzieningen. Als daar niet voldoende capaciteit voor aanwezig is, gaan de gemeente en schoolbesturen in overleg over een passende oplossing.

Voortgezet onderwijs
Het vo beschikt op dit moment over haar eigen voorziening om invulling te geven aan de gestelde normen en invulling te geven aan de specifieke sportprofielen (aanvullend op de normen). Voor het vo is afgesproken dat:

- De gemeente minimaal voldoende sportvoorzieningen beschikbaar stelt conform de behoefte uit de norm en laatste prognoses.
- Aanvullende behoefte vanuit de sportprofielen worden zoveel mogelijk ingepast binnen de resterende capaciteit die beschikbaar is binnen de sportaccommodaties voor het vo. Als dit niet voldoende is, kan er worden uitgeweken naar accommodaties in de omgeving.

Uitgangspunten IHP

- Er dient minimaal voldoende capaciteit in sportaccommodaties beschikbaar te zijn om bewegingsonderwijs te faciliteren zoals de vigerende wet- en regelgeving dat voorschrijft voor het po, vo en so.
- Bij nieuwe planvorming voor gymlokalen houden we een capaciteit aan van 550 m^2 bvo.
- De gemeente streeft ernaar om in het po 1,5 klokuur bewegingsonderwijs voor iedere geformeerde groep in een school te faciliteren in een sportaccommodatie. Capaciteitsknelpunten die daaruit voortkomen worden per situatie opgelost in de roostering. Een capaciteitsprobleem door de inroostering van groepen op basis van geformeerde groepen kan nooit leiden tot een uitbreiding van de huidige capaciteit.
- Voor het vo is de ambitie om niet alleen voldoende capaciteit beschikbaar te hebben voor de normatieve behoefte, maar om ook de aanvullende sportprofielen te kunnen huisvesten. Indien de capaciteit hiervoor niet toereikend is, zoeken gemeente en het vo naar een passende oplossing binnen de beschikbare accommodaties in de omgeving.
- De gemeente streeft ernaar om voor iedere school binnen 1.000 meter hemelsbreed voldoende capaciteit beschikbaar te hebben.
- In nieuwe projecten is aandacht voor een beweegvriendelijke omgeving, bijvoorbeeld in de vorm van groene beweegpleinen (binnen en buiten) of buitensportvoorzieningen.

4.2 Visie op huisvesting

Kwaliteit en duurzaamheid: nieuwe gebouwen

Het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL, voorheen: bouwbesluit) stelt de minimale technische en wettelijke eisen aan onderwijshuisvesting op het gebied van veiligheid, gezondheid en duurzaamheid. Het BBL gaat echter niet integraal in op welke technische en functionele punten het wenselijk is om een bepaald kwaliteitsniveau of duurzaamheidsambities aan te houden om niet alleen een wettelijk minimum te halen, maar óók om toekomstbestendigheid te kunnen realiseren.

Het Kwaliteitskader Onderwijshuisvesting van RuimteOK is een landelijk gedragen leidraad die aangeeft op welke elementen extra kwaliteit wenselijk is om leeromgevingen aan te laten sluiten bij de ambities van het onderwijsveld. Dit kader helpt bij het realiseren van toekomstbestendige, prettige, functionele en inspirerende werk- en leeromgevingen die bijdragen aan de ontwikkeling van leerlingen en leerkrachten.

Met het aanhouden van het kwaliteitskader realiseert de gemeente Beverwijk toekomstbestendige schoolgebouwen. Hierin worden ook de uitgangspunten beschreven voor bijvoorbeeld duurzaamheid (BENG) en binnenklimaat (Frisse Scholen). De gemeente realiseert hiermee (ver)nieuwbouw conform de wettelijke taak op BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw). De stap naar ENG (Energie Neutraal Gebouw) of NOM (Nul Op de Meter) is eventueel te bekostigen door schoolbesturen, indien deze aantoonbaar terugverdiend kan worden in de businesscase en het schoolbestuur de mogelijkheden heeft om de investering te financieren.

Uitgangspunten IHP

- In het IHP hanteren we het Kwaliteitskader van RuimteOK als standaard uitgangspunt voor het kwaliteitsniveau van nieuwe onderwijshuisvesting.
- De stap van BENG naar ENG of NOM wordt eventueel bekostigd door de schoolbesturen, indien de investering zich aantoonbaar terugverdient.
- De budgetten in het IHP sluiten in de basis aan bij het realiseren van voorzieningen conform dit kwaliteitskader. Waar we al beschikken over een budget of raming, kan het zijn dat we ervoor kiezen om dat budgettair op te nemen. We wijken daarmee af van het VNG normbedrag omdat we constateren dat dit budget onvoldoende is om toekomstbestendige schoolgebouwen van te realiseren.

Kwaliteit en duurzaamheid: bestaande gebouwen

Onder 'bestaande gebouwen' verstaan we de gebouwen die zonder vernieuwingsingreep gedurende de looptijd van het IHP in stand gehouden worden. De gemeente neemt geen rol in het investeren in deze gebouwen, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid of binnenklimaat. De schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor de instandhouding en zijn verplicht om verduurzamingsmaatregelen vanuit de EML (Erkende Maatregelenlijst) uit te voeren. Eventueel kunnen zij gebruik maken van subsidies van het Rijk, indien nodig kan de gemeente en/of het schoolbestuur deze subsidies aanvragen.

Uitgangspunten IHP

- De gemeente neemt geen rol in het investeren in gebouwen waarvoor gedurende de looptijd van het IHP geen levensduurverlenging aan de orde is.

Vernieuwbouw

Renovatie is een actueel thema, maar vooralsnog hanteert de (onderwijs)wet het begrip renovatie niet. po-raad, vo-raad en VNG hebben recent de minister geadviseerd om renovatie een formele status te geven en een wetwijziging wordt momenteel voorbereid. Het is de ambitie om, vooruitlopend op de aanstaande wetwijziging, in het IHP, naast de in de verordening opgenomen voorzieningen 'nieuwbouw' en 'uitbreiding' uitgangspunten op te nemen ten aanzien van de oplossingsrichting 'renovatie'.

Gemeente en schoolbesturen zien renovatie in de eerste plaats als een gelijkwaardig alternatief voor (vervangende) nieuwbouw. We spreken in het vervolg daarom van het begrip 'vernieuwbouw' in plaats van renovatie. Met een vernieuwbouw wordt gestreefd naar hetzelfde kwaliteitsniveau als nieuwbouw. Met als voordeel dat bij vernieuwbouw een deel van het gebouw behouden blijft, op zijn minst de constructie. Een vernieuwbouw draagt zodoende bij aan het verminderen van het grondstofgebruik en hergebruik van materiaal.

Begrippen & definities thema renovatie

- **Nieuwbouw:** volledig nieuw gebouw, inclusief nieuwe fundering en draagconstructie. Moet wettelijk voldoen aan alle eisen in het laatste besluit bouwwerken leefomgeving (BBL, voorheen: bouwbesluit). In de gemeente Beverwijk wordt nieuwbouw in 60 jaar afgeschreven.

De term **renovatie** is breed en kan veel omvatten. In dit IHP wordt ter vervanging hiervan het volgende begrip gehanteerd:

- **Vernieuwbouw:** bestaand gebouw slopen tot het casco (fundering en draagconstructie behouden) en van daaruit het gebouw opnieuw opbouwen. Hoeft formeel niet te voldoen aan het laatste BBL, maar heeft wel als doel om nieuwbouwkwaliteit (technisch en functioneel) te behalen. In de gemeente Beverwijk wordt vernieuwbouw in 40 jaar afgeschreven.

Er is geen principevoorkeur voor vernieuwbouw of nieuwbouw, de beste optie is altijd afhankelijk van de specifieke situatie. De doorslag voor vernieuwbouw of nieuwbouw wordt gemaakt in een businesscase met afwegingskader. In overleg tussen de gemeente en het schoolbestuur wordt bepaald of een businesscase nodig is. In een eventuele businesscase worden de volgende zaken gewaarborgd:

- er wordt een afweging gemaakt of de benodigde flexibiliteit en functionaliteit die hoort bij het Programma van Eisen/de onderwijsvisie behaald kan worden bij vernieuwbouw;
- er wordt een afweging gemaakt tussen de klimaateffecten van verbeterde energieprestaties van het gebouw enerzijds, versus de klimaateffecten die het realiseren van het project (nieuwbouw of vernieuwbouw) zelf met zich meebrengen;
- in het bouwproces worden duidelijke afspraken gemaakt over het te behalen kwaliteitsniveau. Deze moet gelijkwaardig zijn aan nieuwbouw;
- er dient een goed onderbouwde vergelijking op diverse facetten, onder andere onderwijsinhoudelijk, bouwkundig en planologisch, gemaakt te worden. Per situatie wordt er een weging aan deze facetten toegekend. Gemeente en schoolbesturen dienen vooraf een eenduidig afwegingskader op te stellen.

Uitgangspunten IHP

- In het IHP wordt vernieuwbouw als een gelijkwaardig alternatief voor (vervangende) nieuwbouw gezien. Het streven is om dezelfde kwaliteit te behalen, dit moet per casus blijken uit een businesscase.
- In de basis wordt voor vernieuwbouw hetzelfde budget aangehouden als voor nieuwbouw. Indien eerdere ramingen of verkenningen beschikbaar zijn kan een in het IHP een keuze zijn om het budget daarop af te stemmen. Dat wordt bij de planvorming toegelicht.

Flexibiliteit

Maatschappelijke ontwikkelingen hebben invloed op de vraag naar onderwijshuisvesting. Om in te spelen op groei en krimp en mogelijke veranderingen in het gebruik (functionaliteit) is het de ambitie om flexibele huisvesting te realiseren. Met name de onvoorspelbaarheid van leerlingenprognoses zorgen ervoor dat er zich vaak onverwachte ontwikkelingen voordoen waar het gebouw op moet kunnen anticiperen. Flexibele schoolgebouwen zijn gebouwen die eenvoudig aanpasbaar zijn aan een veranderende ruimtevraag. Het zijn gebouwen die over ruimten beschikken die voor verschillende doeleinden kunnen worden ingezet en waar verschillende gebruikers multifunctioneel gebruik van maken. Dit vraagt om een flexibele inrichting en het mogelijk maken van dubbel/naschools gebruik. Maar ook om een goede samenwerking tussen partijen binnen flexibele gebouwen. Een heldere visie op samenwerking draagt bij het gezamenlijk gebruik van een gebouw.

Het realiseren van flexibele onderwijshuisvesting vraagt na het IHP, in de planvormingsfase voor (ver)nieuwbouw, rekening te houden met:

- De toekomstige uitbreidbaarheid van het gebouw. Dit kan in de vorm van een grondgebonden aanbouw of als verdieping op het bestaande gebouw. Hier wordt ruimtelijk en constructief rekening mee gehouden door in de initiatief- en ontwerpfase te anticiperen op een toekomstige uitbreiding van zowel het gebouw als voor buitenruimte. Hierbij dient aandacht te zijn voor de wijkgerichte behoefte in relatie tot de reeds beschikbare onderwijscapaciteit (zie H 1.2). Indien een uitbreiding na ingebruikname noodzakelijk is, dient het schoolbestuur hier echter nog steeds een ontheffing voor aan te vragen.
- De toekomstige (interne) aanpasbaarheid. Denk hierbij aan flexibele indeelbaarheid van het gebouw en de snelheid waarmee intern ruimtes aangepast kunnen worden naar bijvoorbeeld onderwijs, kinderopvang of een andere functie. Hierbij dient onder andere aandacht te zijn voor een passend installatieconcept. Modulaire bouwmethoden, waarbij gewerkt wordt met gestandaardiseerde en demontabele onderdelen, worden als een kans gezien.
- De mogelijkheid het schoolgebouw in de toekomst te transformeren naar een andere functie (denk aan andere maatschappelijke functies of wonen), zonder de bruikbaarheid van het gebouw voor het onderwijs teniet te doen.

Flexibele gebouwen realiseren is een ambitie, maar geen verplichting. Het moet kansen bieden om een toekomstbestendig gebouw te realiseren, zonder dat het ten koste gaat van de beoogde onderwijskwaliteit.

Uitgangspunten IHP

In het IHP wordt de behoefte aan onderwijscapaciteit, nu en in de toekomst per wijk, op basis van de leerlingenprognoses bepaald. In iedere wijk dient in deze toekomstbestendige huisvestingsbehoefte te worden voorzien in de vorm van ten minste één onderwijslocatie voor het primair onderwijs. Het voortgezet onderwijs heeft een regionale functie.

Ook een wijkgerichte verwijzing van leerlingen en het inzetten van leegstaande onderwijsruimten wordt gezien als een middel om flexibel met de bestaande capaciteit om te gaan.

In het IHP wordt bij (ver)nieuwbouw bekeken of er voldoende ruimte beschikbaar is op de huidige kavel of dat de nieuwbouw op een andere locatie komt.

ICS
ADVISEURS

5. Kernopgave IHP

De behoefte aan actualisatie voor het IHP ligt met name bij het opnieuw beschouwen van de planvorming die in 2020 tot stand is gekomen, nieuwe ontwikkelingen (zoals leerlingprognoses, bijlage 1) daarin mee te nemen en eventueel nieuw ontstane knelpunten een plek te geven in het plan. Daarnaast formuleren we als uitgangspunt dat in de geactualiseerde plannen óók de tijdelijke huisvesting wordt meegenomen, waar dat mogelijk is. Het huren van tijdelijke noodlokalen dient vanwege de hoge kosten zo veel mogelijk beperkt te worden. Tegelijkertijd mag het onderwijs niet of zo min mogelijk lijden onder (ver)bouwwerkzaamheden.

Op basis van een analyse van de gebouwen (zie de **factsheets** in bijlage 2), individuele en gezamenlijke gesprekken met de schoolbesturen en gemeente is tot het geactualiseerde voorstel gekomen voor de planvorming in het IHP.

De grootste opgaves voor het IHP zijn als volgt:

- Nieuwe projecten te definiëren voor de volgende scholen die in het IHP van 2020 buiten beschouwing zijn gebleven:
  - Uitbreiding en revitalisatie van het oudste bouwdeel van De Montessorischool. De school heeft op dit moment een ruimtetekort, en een gedeelte van het gebouw is technisch einde levensduur.
  - De Sleutelbloem is technisch einde levensduur en toe aan een levensduurverlengende ingreep.
  - Het Castor college is technisch einde levensduur en toe aan een levensduurverlengende ingreep.
- Herijken van de planning van de gedefinieerde projecten van IHP 2020 aan de hand van de beschikbaarheid van tijdelijke huisvesting. Er is één wissellocatie beschikbaar aan de Romerkerkweg.

In het volgende hoofdstuk doen we een voorstel met geactualiseerde planvorming om de komende jaren in Beverwijk te gaan werken aan toekomstbestendige huisvesting.

ICS
ADVISEURS

6. Planvorming per fase

6.1 Lopende projecten

Van de projecten die in het IHP 2020 zijn geformuleerd zijn 2 projecten op dit moment in uitvoering.

De Anjelier (Fedra) werkt op het moment van het opstellen van het IHP aan de vernieuwingsopgave. De nieuwbouw is in voorbereiding, waarbij de dislocatie wordt afgestoten. Volgens de laatste planning is tot en met 2027 (deels) tijdelijke huisvesting benodigd. Dit wordt georganiseerd in het gebouw aan de **Romerkerkweg**. Op dit moment wordt het gebouw verbouwd en geschikt gemaakt als wissellocatie. Zowel het project van De Anjelier als het geschikt maken van de locatie Romerkerkweg valt financieel volledig buiten de scope van het IHP.

Voor **IKC Beverwijk (Stichting Aloysius: SO Antoniusschool en SBO De Zeearend)** wordt nieuwbouw gerealiseerd aan de Hoflanderweg. Dit besluit is in mei 2025 genomen en het project is daarmee in voorbereiding voor nieuwbouw. Er is geen tijdelijke huisvesting benodigd, omdat de school naar een nieuwe locatie gaat. Het project valt financieel volledig buiten de scope van het IHP.

6.2 Fase 1: 2026 tot 2030

Voor de eerste fase van het geactualiseerde IHP kiezen we voor de volgende projecten:

De Vrijheit (Stichting Fedra) is de enige school in Wijk aan Zee en technisch einde levensduur. Ondanks dat de school relatief klein is, vinden we het belangrijk om de voorziening in de kern te behouden en te investeren in **(ver)nieuwbouw**. Budgettair houden we rekening met het vernieuwen van de school, eventueel aanvullende IKC functies en een gymzaal. Het voorstel om De Vrijheit in deze fase op te nemen strookt met het eerder geformuleerde plan in IHP 2020.

Omdat de reisafstand naar Beverwijk te groot is, zal tijdelijke huisvesting op locatie opgelost moeten worden. Uitgangspunt blijft dat we streven naar het zo veel mogelijk beperken van tijdelijke huisvesting. Dit moet in de haalbaarheidsfase verder onderzocht worden. De planvoorbereiding kan in 2026 beginnen, met start bouw ongeveer 2027.

De Montessorischool (Stichting Beverwijkse Montessorischolen) heeft een groeiend ruimtetekort. Daarin wordt voorlopig voorzien via medegebruik van onderwijscapaciteit in basisschool De Sparkel. Dit betreft 2 groepen leerlingen. Een uitbreiding van het schoolgebouw Montessori met 2 lokalen is geen permanente oplossing als we kijken naar de huidige 'lappendeken' van het gebouw met verschillende stichtingsjaren. Het schoolbestuur heeft een toekomstbestendig plan ontwikkeld om middels **vernieuwbouw** (ofwel casco renovatie) de oudste gebouwdelen aan te pakken en te koppelen aan een beoogde **uitbreiding**. De oudste bouwdelen ten behoeve van vernieuwbouw hebben een omvang van 419 en 410 m^2 bvo. Tegelijkertijd worden de 'jongste' bouwdelen (van 2000 of jonger) door het schoolbestuur onderhouden zodat een logisch geheel ontstaat. Een uitbreiding wordt gerealiseerd van 241 m^2 bvo om te kunnen voldoen aan de onderwijsvraag. Het koppelen van beide projecten is niet alleen financieel aantrekkelijk, maar geeft ook de kortste inbreuk op het geven van onderwijs.

Na afronding van dit project heeft de school een huisvestingscapaciteit van 1.889 m2, geschikt voor 336 leerlingen. De school is bereid om na deze uitbreiding, de nieuwe capaciteit aan te houden als maximaal volume.

Voor de ingrepen op De Montessorischool is tijdelijke huisvesting benodigd. Hiervoor kunnen zij gebruik maken van de locatie Romerkerkweg. Deze komt vanaf 2028 beschikbaar. We kiezen daarom voor de volgende planning:

- Planvoorbereiding: 2026 & 2027
- Realisatie: 2028, met uitloop naar 2029

Het **Castor College (SVOK)** is in het IHP 2020 buiten beschouwing gebleven. Het gebouw komt uit 1965 en is in 2008 beperkt gerenoveerd met een ingreep vanuit de gemeente. De laatste jaren is de technische levensduur van deze ingreep af gaan lopen en kampt de school met hoge kosten voor zowel planmatig- als storingsonderhoud. Vanwege de technische noodzaak en het aflopen van de levensduurverlenging uit 2008 beschouwen we het Castor College als nieuwe prioriteit voor het IHP.

In 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke levensduurverlengende maatregelen voor het Castor College, zie daarvoor bijlage 3. Hierin zijn diverse scenario's uiteengezet (van een beperkte revitalisatie, tot vernieuwbouw en volledig nieuwbouw). In de verdere initiatieffase van het project dient een besluit genomen te worden over de meest wenselijke manier om de vernieuwingsopgave te doorlopen. In het IHP nemen we de raming van de **vernieuwing conform scenario 3 (technische levensduurverlenging voor 40 jaar)** uit het haalbaarheidsonderzoek als eerste richtinggevend budget. De verwachting is dat deze raming nog niet voldoende is om de volledige

vernieuwingsopgave te doorlopen, omdat het nog geen rekening heeft gehouden met prijsstijgingen, onvoorziene omstandigheden in de bouw (bijvoorbeeld asbest) en tijdelijke huisvesting. Het haalbaarheidsonderzoek moet daar meer inzicht in geven, wanneer nodig wordt extra krediet aangevraagd.

Voor de planning hanteren we het volgende:

- Planvoorbereiding: 2026 & 2027
- (Gefaseerde) bouw: 2028 tot en met 2030

De **Sleutelbloem (Stichting Fedra)** krijgt volgens de prognoses op korte termijn te maken met een ruimtetekort. Op dit moment ervaart de school al een ruimtetekort in de beschikbare ruimtes. De school heeft een doelgroep met veelal kinderen uit een sociaaleconomisch kwetsbaar milieu. Dat is mede te herleiden uit een relatief hoge achterstandsscore van de school. In de praktijk zorgt dit ervoor dat er meer ruimte nodig is om alle kinderen de begeleiding te bieden die zij nodig hebben, daardoor is het voor deze school tevens onwenselijk om voor extra capaciteit te verwijzen naar de omgeving. We kiezen er daarom voor om in fase 1 van het IHP (in 2027) budget beschikbaar te stellen voor een tijdelijke uitbreiding in de vorm van noodlokalen. Een integrale levensduurverlenging is in het IHP in fase 2 aan de orde.

De **Wilgeroos (Stichting Fedra)** heeft een ruimtetekort en recht op extra ruimte. Op korte termijn (in 2026) kan dit opgelost worden door te verwijzen naar de nabijgelegen voormalige Ireneschool, hier zijn 4 lokalen beschikbaar. Een integrale levensduurverlenging is in het IHP in fase 2 aan de orde.

6.3 Fase 2: 2030 tot 2034

De Sleutelbloem (Fedra) is voor het schoolbestuur een technische prioriteit. Het gebouw is op gebied van techniek en binnenklimaat slecht, en heeft hoge onderhoudskosten. We kiezen er daarom voor om De Sleutelbloem als eerste school in fase 2 te programmeren voor **(ver)nieuwbouw**. Ook kan bij deze vernieuwingsopgave een permanente oplossing gerealiseerd worden voor het ruimtetekort.

Vanaf 2030 komt de tijdelijke huisvesting aan de Romerkerkweg beschikbaar om in te zetten voor de vernieuwingsopgave van De Sleutelbloem. Mogelijk moet de tijdelijke locatie uitgebreid worden om De Sleutelbloem volledig te kunnen huisvesten. We gaan uit van de volgende planning:

- Planvoorbereiding: 2028 & 2029
- Realisatie: 2030, met uitloop naar 2031

De Wilgeroos (Fedra) is technisch in vergelijkbare staat als De Sleutelbloem. Ook voor deze school programmeren we daarom de **(ver)nieuwbouw** in fase 2. De school heeft een beperkte omvang en is niet groot genoeg om een volwaardige enkelstrooms school in te programmeren. Zoals beschreven in fase 1 kan dit op korte termijn opgelost worden met capaciteit in de omgeving, bij de vernieuwingsopgave gaan we echter uit van het realiseren van een volwaardige enkelstrooms school.

Een mogelijk toekomstscenario voor de Wilgeroos kan zijn om mee te gaan in een herontwikkeling van de strook langs de Wilgenhoflaan. Pré Wonen wil hier graag ongeveer 65 sociale woningen realiseren en Welzijn Beverwijk wil het buurtcentrum Wijk aan Duin vervangen door nieuwbouw. Nieuwbouw van de school op het perceel van Pré Wonen zou hier de start zijn van de herontwikkeling van de gehele strook. Zodra de school verhuisd is, kan de nieuwbouw van Wijk aan Duin ontwikkeld worden en aansluitend de sociale woningen. Inmiddels ligt er een ruimtelijke studie van FARO architecten, inclusief fasering. De ontwikkeling zou kansen bieden voor Wijk aan Duin en de realisatie van sociale woningen van Pré Wonen.

Een ander scenario is om de school op de huidige plek te behouden. Daarvoor is waarschijnlijk tijdelijke huisvesting benodigd. Daarvoor is vanaf 2032 de locatie Romerkerkweg beschikbaar. Met dit scenario houdt de gemeente meer eigen regie op de planning en fasering van het project.

Indien de woningcorporatie de plannen eerder dan fase 2 uit wil voeren, is overleg met de gemeente nodig om de haalbaarheid financieel te toetsen. De plannen moeten passen binnen de gemeentelijke begroting.

De scholen **Panta Rhei (Fedra)** en **De Zeester (IJmare)** zijn gehuisvest onder één dak. De gebouwen zijn relatief nieuw en een vernieuwingsopgave is niet aan de orde.

Een gedeelte van de capaciteit bestaat uit **schoolwoningen**. Dit zijn lokalen die bij een terugloop in leerlingaantallen getransformeerd kunnen worden tot woningen. Op termijn ontstaat volgens de prognoses ruimte op deze scholen vanwege een terugloop in het aantal leerlingen. Technisch en functioneel zijn er een aantal aandachtspunten in het afstoten van deze lokalen, bijvoorbeeld in de toegankelijkheid daarvan. Ook zou de capaciteit nodig kunnen zijn om de leerlingen te kunnen huisvesten vanuit de Spoorzone ontwikkeling. Het is van belang om de niet-bekostigde capaciteit de komende periode te monitoren en waar nodig verder onderzoek te doen naar de nut en noodzaak om deze capaciteit af te stoten.

6.4 Fase 3: 2034 tot 2042

De Sparkel (IJmare) is een relatief kleine school met veel leegstand in het gebouw. De leegstand wordt op dit moment ingevuld met diverse huurders en tijdelijke invulling door De Montessorischool. In het IHP 2020 werd de sparkel in fase 2 geprogrammeerd. Vanwege de kwetsbare omvang van de school kiezen we ervoor om de levensduurverlenging van het gebouw uit te stellen naar fase 3 van het IHP. Bij een nieuwe actualisatie van het IHP wordt een eventuele vernieuwing van De Sparkel heroverwogen en in de tijd uitgezet.

6.5 Instandhouding

Binnen de portefeuille zijn er een aantal gebouwen waarvoor binnen de looptijd van het IHP geen ingreep voorzien is.

De Sterrekijker is een schoolgebouw uit 2006 en er is geen vernieuwingsopgave aan de orde binnen de looptijd van het IHP. Het kleine ruimteoverschot op de locatie wordt naar verwachting de komende jaren gevuld met een groei in het aantal leerlingen. Het binnenklimaat van de school is slecht beoordeeld, indien mogelijk kan het schoolbestuur zelf investeren om dit te verbeteren.

Het Kompas is een schoolgebouw uit 2008 en ook hier is geen vernieuwingsopgave aan de orde binnen de looptijd van het IHP. Er is enige leegstand in het gebouw, mogelijk kan het gebouw beter ingevuld worden zoals beschreven bij het vraagstuk van De Sleutelbloem.

Van de **Bethelschool** is het oudste bouwdeel in 2022 gerenoveerd. Hiermee is de levensduur van de school verlengd en is gedurende de looptijd van dit IHP geen investering meer aan de orde.

6.6 Overige ontwikkelingen

Spoorzone

De ontwikkeling van Spoorzone Beverwijk is de grootste opgave waar we als gemeente de komende 25 jaar aan werken. Dit gebied ligt tussen de A9 en de Breestraat in het centrum van Beverwijk en strekt zich uit van het Aagtenpark aan de noordzijde tot het Wijkeroogpark in Velsen aan de zuidzijde. De ambitie van de gemeenteraad is om het te ontwikkelen tot een stoer, duurzaam en prettig leefgebied, waar gewoond en gewerkt wordt met voldoende voorzieningen. Een gebied dat onlosmakelijk deel uitmaakt van het centrum van Beverwijk. In totaal worden er 7.000 woningen voorzien.

De komende jaren moet duidelijk worden of en hoeveel onderwijscapaciteit benodigd is in het gebied. Dit is afhankelijk van het type woningen dat ontwikkeld gaat worden en de verbinding naar andere gebieden van de stad. Het is belangrijk dat de gemeente de vraag naar onderwijsvoorzieningen blijft toetsen in de ontwikkeling, en waar nodig grondposities aanneemt om tot een passend voorzieningenniveau te komen.

Vooralsnog is het niet mogelijk om een indicatie van een investering voor onderwijshuisvesting op te nemen in het IHP.

ICS
ADVISEURS

7. Bewegingsonderwijs

Vernieuwingsopgave

Voor de meeste bewegingsonderwijs locaties worden vooralsnog geen vernieuwingsinvesteringen verwacht. De huidige locaties worden in stand gehouden en waar nodig verduurzaamd.

De enige vernieuwingsopgave waar in het IHP rekening mee gehouden wordt is in Wijk aan Zee. Daarin is het nog onbekend wat het toekomstperspectief is van Sporthal Moriaan. Daarom houden we in de vernieuwingsopgave voor De Vrijheit rekening met het realiseren van een gymzaal.

Vraag/aanbod

In **bijlage 4** (vertrouwelijk, voor intern gebruik) is een analyse opgenomen van de normatieve vraag en het aanbod van de klokuren bewegingsonderwijs. Het is nadrukkelijk géén planning of rooster, alleen een toets van de wettelijke kaders op de beschikbaarheid van capaciteit voor bewegingsonderwijs. In de praktijk zal een rooster gemaakt worden met ruimte voor frictieleegstand (wisselen tussen lessen) en op basis van werkelijk geformeerde groepen (zoals geformuleerd in de huisvestingsvisie).

We concluderen op de meeste locaties dat er geen normatieve tekorten zijn in de bewegingsonderwijs capaciteit. Wel constateren we de volgende aandachtspunten:

- Het is niet mogelijk om De Sparkel, Wilgenroos en Anjelier allen in de meest nabijgelegen gymzaal Elzenlaan te programmeren. De Wilgeroos zou wanneer nodig uit moeten wijken naar Sporthal De Walvis, dit is <1.000 meter hemelsbreed.
- Het Castor College beschikt over eigen gymvoorzieningen, indien die in capaciteit onvoldoende zijn wordt uitgeweken naar Sporthal De Walvis.

8. Financiën

De financiële gevolgen van de planvorming die in dit IHP is beschreven zijn op de grafieken rechts weergegeven. Hierin is onderscheid gemaakt in de investeringen (verdeeld in haalbaarheidsonderzoeken en de bouwopgave) en de kapitaallasten (afschrijvingen + rentelasten).

Vanwege mogelijke gevolgen voor de aanbestedingsresultaten zijn de financiële uitgangspunten en volledige doorrekening opgenomen in **bijlage 5** (vertrouwelijk, voor intern gebruik).

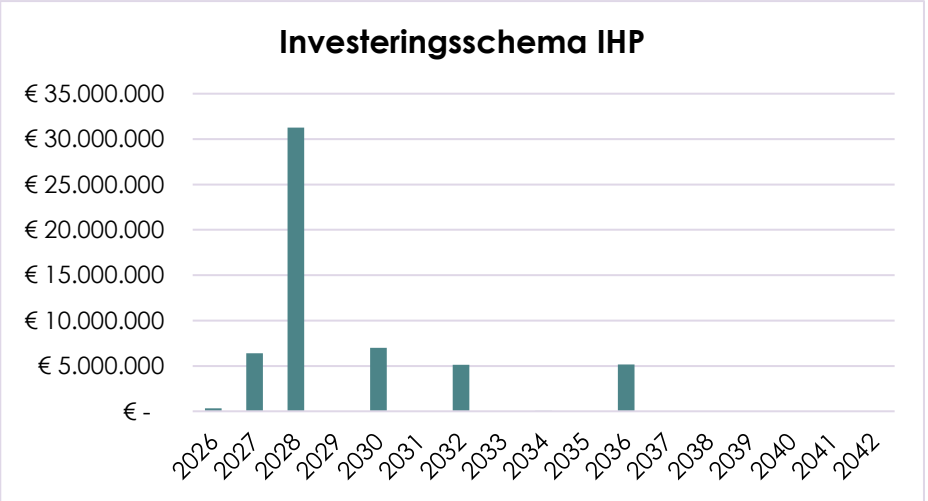

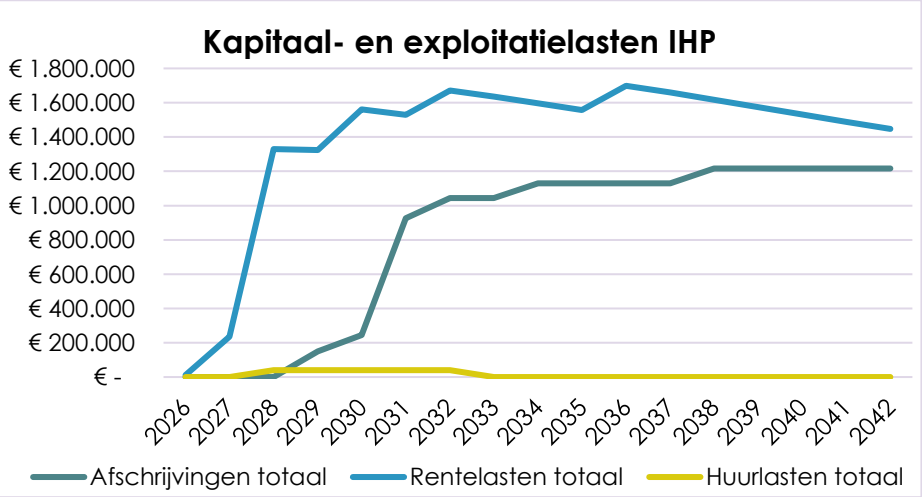

ICS

ADVISEURS

Colofon

Datum: 18 november 2025
Auteurs: Peter Jan Bakker, Bram Treffers

info@icsadviseurs.nl
088 - 235 04 27